

انتشارات موجک

آسیب فرهنگی

با

رویکرد الگوی فرهنگی - روانشناختی

مهرنوش خرواریز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آسیب فرهنگی با رویکرد الگوی فرهنگی - روانشناختی

تالیف:

مهرونوش خروارریز

انتشارات موجک

سرشناسه : خروارریز، مهنروش، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور : آسیب فرهنگی و الگوی فرهنگی - روانشناختی / تالیف مهنروش خروارریز.
مشخصات نشر : تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۱۵۵ ص. : جدول، نمودار.
شابک : ۳-۲۸-۸۷۹۹-۶۰۰-۹۷۸، ۲۲۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۷.
موضوع : عزت نفس -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع : Self-esteem -- Iran -- Case studies
موضوع : اعتماد به نفس -- نمونه پژوهی
موضوع : Self-confidence -- Case studies
موضوع : دانشجویان -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع : College students -- Iran -- Case studies
موضوع : سیاست فرهنگی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع : Cultural policy -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ خ ۴ ع ۴ / ۵ / ۶۹۷ BF
رده بندی دیویی : ۱۵۸/۱
شماره کتابشناسی ملی : ۴۷۲۲۵۵۴

انتشارات موجک
تلگرام : ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1
تلفن مرکز پخش : ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۶ - ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳
ایمیل : mojakpublication@yahoo.com
سایت: www.mojak.ir

عنوان : آسیب فرهنگی با رویکرد الگوی فرهنگی - روانشناختی
تالیف : مهنروش خروارریز
طراح جلد : سیده زهرا روشنایی
مشخصات ظاهری : ۱۵۵ صفحه، قطع وزیری
چاپ اول : بهار ۱۳۹۶، تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
قیمت : ۲۲۰۰۰۰ ریال، شابک : ۳-۲۸-۸۷۹۹-۶۰۰-۹۷۸
حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

تقدیم به

روح پاک پدرم

که به من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی، ایستادگی را تجربه نمایم

مادرم دریای بی کران فداکاری و عشق؛

که وجودم برایش همه رنج و وجودش برایم همه مهر

دخترم «پرتو»؛ امید بخش زندگی ام

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

سخن مولف ۱

بخش اول: آسیب فرهنگی با رویکرد الگوی فرهنگی - روانشناختی ۳

فصل اول: فرهنگ ۵

۱-۱ مفهوم فرهنگ ۵

۲-۱ تعریف مفهوم فرهنگ از دوران کلاسیک تا امروز ۵

۳-۱ تعریف مفهوم فرهنگ از دیدگاه برخی معاصرین شرقی ۶

۴-۱ ابعاد فرهنگ ۷

۵-۱ ویژگی‌های فرهنگ ۸

۶-۱ انواع فرهنگ ۱۰

۷-۱ اهمیت فرهنگ ۱۱

۸-۱ کارکردهای فرهنگ ۱۲

فصل دوم: آسیب فرهنگی ۱۵

۱-۲ تعریف آسیب ۱۵

۲-۲ مفهوم آسیب فرهنگی ۱۶

۳-۲ تعاریف آسیب فرهنگی با رویکردها ۱۶

۱-۳-۲ رویکرد ارزش‌های فرهنگی ۱۶

- ۱۷..... ۲-۳-۲ رویکرد ساختاری
- ۱۷..... ۳-۳-۲ رویکرد توسعه‌ی فرهنگی
- ۱۷..... ۴-۳-۲ رویکرد اجتماعی
- ۱۸..... ۴-۲ اهمیت آسیب‌شناسی فرهنگی
- ۲۱..... ۵-۲ روش‌یابی آسیب‌شناسی فرهنگی

فصل سوم: ریشه‌های آسیب‌های فرهنگی..... ۲۵

- ۲۵..... ۱-۳ ریشه‌شناسی آسیب‌های فرهنگی
- ۲۷..... ۱-۱-۳ عوامل درونی دگرگونی فرهنگی
- ۲۷..... ۲-۱-۳ عوامل بیرونی دگرگونی فرهنگی
- ۳۰..... ۲-۳ تقسیم‌بندی آسیب‌های فرهنگی
- ۳۰..... ۳-۳ چرایی آسیب‌های فرهنگی
- ۳۳..... ۴-۳ فرصت‌های فرهنگی
- ۳۳..... ۵-۳ عوامل موثر در تغییر ارزش‌ها

فصل چهارم: اعتماد به نفس..... ۳۵

- ۳۵..... ۱-۴ تعریف اعتماد به نفس
- ۳۵..... ۲-۴ انواع اعتماد به نفس
- ۳۶..... ۳-۴ ویژگی‌های اعتماد به نفس
- ۳۶..... ۴-۴ چهار حوزه اصلی اعتماد به نفس
- ۳۷..... ۵-۴ برخی روش‌های افزایش اعتماد به نفس
- ۳۷..... ۶-۴ چه کسانی اعتماد به نفس دارند؟
- ۳۸..... ۷-۴ مولفه‌های عزت نفس
- ۳۸..... ۱-۷-۴ امنیت
- ۳۸..... ۲-۷-۴ خودپذیری

- ۳۹-۷-۴ پیوندجویی ۳۹
- ۳۹-۷-۴ شایستگی ۳۹
- ۳۹-۷-۴ تعهد ۳۹
- ۴۰-۸-۴ نشانه‌های عدم اعتماد به نفس ۴۰

فصل پنجم: خودباوری ۴۱

- ۴۱-۱-۵ مفهوم خودباوری ۴۱
- ۴۲-۲-۵ ارکان خودباوری ۴۲
- ۴۲-۳-۵ انواع خودباوری ۴۲
- ۴۲-۱-۳-۵ خودباوری انسانی ۴۲
- ۴۳-۲-۳-۵ خودباوری اعتقادی ۴۳
- ۴۳-۳-۳-۵ خودباوری ملی ۴۳
- ۴۳-۴-۳-۵ خودباوری فردی ۴۳
- ۴۴-۴-۵ نشانه‌های اشخاص خودباور ۴۴
- ۴۴-۵-۵ نشانه‌های عدم خودباوری ۴۴
- ۴۴-۶-۵ عوامل کاهش دهنده عزت نفس و خودباوری ۴۴

فصل ششم: دیدگاه‌های نظریه فرهنگی ۴۵

- ۴۵-۱-۶ دیدگاه مارکسیستی یا دیدگاه تضاد گرایان ۴۵
- ۴۶-۲-۶ نظریه کارکردگرایی ساختاری تالکت پارسونز ۴۶
- ۴۷-۱-۲-۶ انتقادهای ذاتی عمده و منطقی و روش شناختی به کارکردگرایی ساختاری ۴۷
- ۴۸-۲-۲-۶ انتقادهای روش شناختی و منطقی ۴۸
- ۴۸-۳-۲-۶ مسئله هابزی نظم ۴۸
- ۴۹-۴-۲-۶ چهار نوع نظام کنش پارسونز ۴۹
- ۵۲-۳-۶ دیدگاه تکامل گرایان ۵۲

۴-۶ دیدگاه ساختی ۵۳

۵-۶ دیدگاه ویلی ۵۴

۶-۶ دیدگاه آگبرن و نیمکف ۵۴

فصل هفتم: دیدگاه انسان گرایی ۵۵

۱-۷ ریشه‌های دیدگاه انسان گرایی ۵۵

۲-۷ تعریف سلامتی و شخصیت سالم ۵۶

۳-۷ تفاوت انسان سالم با انسان آرمانی ۵۶

۴-۷ مکتب‌های روان‌شناسی انسان‌گرا ۵۷

۵-۷ نفوذ پیشینیان بر روان‌شناسی انسان گرایی ۵۹

۶-۷ ظهور روان‌شناسی انسان گرایی ۶۰

فصل هشتم: روان‌شناسان انسان‌گرا ۶۱

۱-۸ آبراهام مازلو ۶۱

۲-۸ آلفرد آدلر ۶۴

۳-۸ کال راجرز ۶۵

۴-۸ آرون بک ۷۰

۵-۸ پیز چامسکی و گرینبرگ ۷۱

۶-۸ زیگموند فروید ۷۱

فصل نهم: پیشینه آسیب‌های فرهنگی ۷۳

بخش دوم: مطالعه موردی (بررسی آسیب‌های فرهنگی ناشی از عدم اعتماد به نفس و

خودباوری دانشجویان و ارائه راهکار در دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف) ۸۱

۸۳	فصل دهم: کلیات
۸۳	۱-۱۰ مقدمه
۸۴	۲-۱۰ بیان مسئله
۸۶	۳-۱۰ اهمیت مسئله
۸۷	۴-۱۰ ضرورت مسئله
۸۹	۵-۱۰ اهداف
۸۹	۶-۱۰ فرضیه‌ها
۹۰	۷-۱۰ تعریف نظری متغیرها
۹۰	۱-۷-۱۰ آسیب
۹۱	۲-۷-۱۰ فرهنگ
۹۱	۳-۷-۱۰ آسیب فرهنگی
۹۲	۴-۷-۱۰ اعتماد به نفس
۹۳	۵-۷-۱۰ خودباوری
۹۴	۶-۷-۱۰ دانشجو
۹۴	۷-۷-۱۰ دانشگاه صنعتی شریف
۹۵	۸-۱۰ تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۹۵	۱-۸-۱۰ تعریف فرهنگ
۹۵	۲-۸-۱۰ مجموعه فرهنگی
۹۵	۳-۸-۱۰ عنصر فرهنگی
۹۶	۴-۸-۱۰ خرده فرهنگ
۹۶	۵-۸-۱۰ فرهنگ ایستا و فرهنگ پویا
۹۶	۶-۸-۱۰ تغییرات فرهنگی
۹۸	۷-۸-۱۰ پس‌افتادگی یا تأخیر فرهنگی
۹۸	۸-۸-۱۰ توسعه فرهنگی
۹۹	۹-۸-۱۰ عوامل مؤثر بر فرهنگ

- ۱۰-۸-۱۰ فرهنگ‌پذیری ۹۹
- ۱۰-۸-۱۱ پالایش فرهنگی ۱۰۰
- ۱۰-۸-۱۲ خودباوری فرهنگی ۱۰۰
- ۱۰-۸-۱۳ ضرورت ارتباط آگاهانه با فرهنگ‌های دیگر ۱۰۱
- ۱۰-۹ مدل مفهومی ۱۰۴

فصل یازدهم: روش و ابزار ۱۰۵

- ۱-۱۱ تعیین و تبیین روش‌ها و تکنیک‌های مورد نیاز ۱۰۵
- ۲-۱۱ چارچوب نظری ۱۰۵
- ۳-۱۱ جامعه آماری ۱۰۸
- ۴-۱۱ تعیین حجم نمونه ۱۰۸
- ۵-۱۱ ابزار جمع‌آوری اطلاعات ۱۰۸
- ۶-۱۱ روایی ۱۱۰
- ۷-۱۱ پایایی ۱۱۱
- ۸-۱۱ همسویی در سوالات پرسشنامه ۱۱۲

فصل دوازدهم: تجزیه و تحلیل داده‌ها ۱۱۵

- ۱-۱۲ بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی ۱۱۵
- ۲-۱۲ وضعیت خودباوری دانشجویان (گویه ۱-۱۰) ۱۱۶
- ۳-۱۲ وضعیت اعتماد به نفس دانشجویان (گویه ۱۱-۲۰) ۱۲۳
- ۴-۱۲ وضعیت آسیب فرهنگی دانشجویان (گویه ۲۱-۳۲) ۱۳۰
- ۵-۱۲ شاخص کلی خودباوری ۱۳۸
- ۶-۱۲ شاخص کلی اعتماد به نفس ۱۳۹
- ۷-۱۲ شاخص کلی آسیب‌های فرهنگی ۱۳۹
- ۸-۱۲ بررسی وضعیت متغیرها ۱۴۰

۹-۱۲ بررسی رابطه موجود بین متغیرها ۱۴۳

فصل سیزدهم: نتیجه گیری و پیشنهادها ۱۴۹

۱-۱۳ بحث و نتیجه گیری ۱۴۹

۲-۱۳ پیشنهادها ۱۵۰

منابع ۱۵۱

منابع فارسی ۱۵۱

منابع انگلیسی ۱۵۴

منابع الکترونیکی ۱۵۵

سخن مولف

هدف اصلی این کتاب بررسی آسیب‌های فرهنگی ناشی از عدم اعتماد به نفس و عدم خودباوری دانشجویان است. روش پژوهش توصیفی - پیمایشی بوده و بدین منظور تعداد ۴۴۶ نفر از دانشجویان سال دوم و سوم کارشناسی در دانشگاه صنعتی شریف به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. در کتاب حاضر جهت گردآوری داده‌ها از ابزار پرسشنامه سه قسمتی خودباوری، اعتماد به نفس و آسیب فرهنگی استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS ۱۸ و از روش‌های آماری در سطح توصیفی و استنباطی استفاده شد.

نتایج یافته‌های کتاب حاکی از آن است که وضعیت اعتماد به نفس اغلب دانشجویان در حد متوسط و خودباوری آنها در حد زیاد می‌باشد و این بیانگر آن است که دانشجویان از اعتماد به نفس و خودباوری در سطح بالایی ارزیابی می‌شوند. وضعیت آسیب فرهنگی اغلب دانشجویان در حد کم می‌باشند. رابطه معناداری بین خودباوری و اعتماد به نفس و آسیب فرهنگی وجود دارد. نتایج مطالعات نشان می‌دهد دانشجویانی که دارای اعتماد به نفس و خودباوری در حد زیاد می‌باشند از آسیب‌های فرهنگی در حد کم برخوردار می‌باشند. بین شاخص عدم اعتماد به نفس و عدم خودباوری با آسیب فرهنگی رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. از این آسیب‌ها می‌توان عدم تمایل به میراث فرهنگی کشور، رفتارهای ناهنجار (چاپلوسی، نداشتن فداکاری)، ... را نام برد.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

این کتاب به دو بخش آموزشی و پژوهشی تقسیم خواهد شد. بخش اول شامل مباحث آموزشی در زمینه آسیب فرهنگی با رویکرد الگوی فرهنگی - روانشناختی می‌باشد. بخش اول شامل فصول: فرهنگ، آسیب فرهنگی، ریشه‌های آسیب‌های فرهنگی، اعتماد به نفس، خودباوری، دیدگاه‌های نظریه فرهنگی، دیدگاه انسان‌گرایی، روان‌شناسان انسان‌گرا و پیشینه آسیب‌های فرهنگی می‌باشد.

در بخش دوم آسیب‌های فرهنگی ناشی از عدم اعتماد به نفس و خودباوری دانشجویان و ارائه راهکار در دانشجویان دانشگاه صنعتی شریف بررسی خواهد شد. بخش دوم شامل فصول: کلیات، روش و ابزار، تجزیه و تحلیل داده‌ها، نتیجه‌گیری و پیشنهادها می‌باشد.

با تقدیر و تشکر شایسته از استادان فرهیخته و فرزانه سرکار خانم دکتر رشادت جو و جناب آقای دکتر تاجیک که با نکته‌های دلاویز و گفته‌های بلند، صحیفه‌های سخن را علم پرور نمودند و همواره راهنما و راه‌گشای نگارنده در اتمام و اکمال کتاب حاضر بوده‌اند و از تمام عزیزانی که دلسوزانه در این راه مرا حمایت کردند، سپاسگزارم.

مهرنوش خروارریز

بهار ۱۳۹۶

دانشگاه رابطه خاصی با جامعه دارد و نقش حساسی در بازنمایی و شکل‌دهی فرهنگ و نیز اثرگذاری بر جامعه ایفا می‌کند. در واقع دانشگاه رسالت چند جانبه مطالعه جامعه، به چالش کشیدن عقاید مرسوم، تولید اندیشه‌نو، تکثیر اندیشه‌ها و ارزشهای اجتماعی در بین دانشجویان و به طور کلی جامعه را دارد عدم اعتماد به نفس و خودباوری دانشجویان نیز نمی‌تواند خود را از دایره تاثیرگذاری این تحولات مصون بدانند و بخشی از باز تعریف دانشگاه‌ها، مربوط به عدم اعتماد به نفس و خودباوری دانشجویان است. عدم اعتماد به نفس جزء رفتارهای معیوب فرهنگی می‌باشد که باعث بروز آسیب فرهنگی می‌گردد.

ISBN: 978-600-8799-28-3

